

RAZLIČITI MODELI KORIŠTENJA DIGITALIZIRANOM GRAĐOM – OD VIRTUALNOG MUZEJA DO BLOGA

IGOR ČULIG

Gradski muzej Karlovac

igor.culig@gmk.hr

MR. SC. SANDA KOČEVAR

Gradski muzej Karlovac

sanda.kocevar@gmk.hr

VIRTUALNI MUZEJ KARLOVAČKE INDUSTRije

Gradski muzej Karlovac na različite je načine predstavlja digitaliziranu građu u okviru svojih mrežnih stranica, a prvi projekt koji je sustavno obuhvatio veći broj predmeta baštine bio je *Virtualni muzej karlovačke industrije* koji je 2014. godine „otvoren“ na mrežnoj adresi <http://vmki.gmk.hr/>. Virtualni muzej prepoznat je kao oblik upoznavanja s baštinom koji, kako to ističe Paul F. Marty, omogućuje prevladavanje prostornih i vremenskih barijera te brisanje fizičkih granica koje razdvajaju prostore „unutar muzeja“ i „izvan muzeja“¹. Upravo su to značajke virtualnog muzeja koje su bile ključne za ovaj projekt koji je morao iskoračiti iz Muzeja kako bi se uključilo različite kompleksne industrijske baštine te građu drugih imatelja.

Projekt je predstavljen široj zajednici 2015. godine na 19. seminaru *Arhivi*,

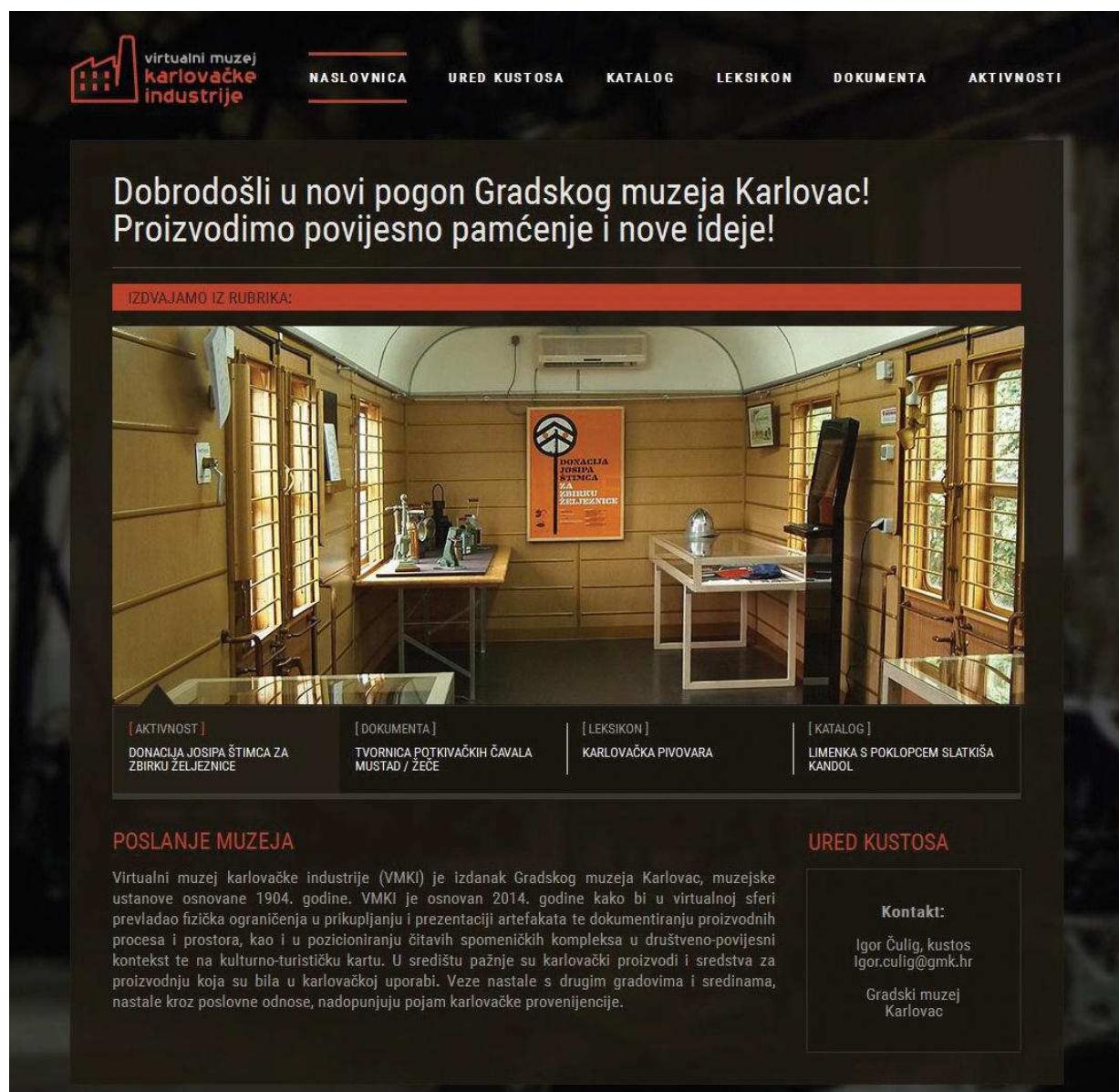
knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture u Poreču te je popraćen člankom u kojem autor i izdvajaju ključne posebnosti industrijske baštine kao složenoga baštinskog fenomena: „Na području industrijske baštine usporedno se odvijaju procesi mapiranja relevantnih pokretnih i nepokretnih kulturnih dobara, pa čak i nematerijalne baštine (znanja, vještine, procesi i sl.) te njihovog dokumentiranja i prezentacije, kao i traženja pitanja na odgovore o njihovoj zaštiti i daljnjoj uporabi (primjerice prenamjene industrijskih zgrada u kontekstu urbanog razvoja), mogućnosti organiziranja zbirki i stvaranja konteksta za valorizaciju.“² U istom se radu nadalje predlaže da je „forma virtualnog muzeja zapravo idealan način kako bi se prevladala fizička ograničenja kao što su veličina predmeta i njihova brojnost te dislociranost, ali također i da se prevladaju organizacijski problemi kao što su nepostojanje veza između različitih imatelja građe te, vrlo često, izostanaka stručnog diskursa koji bi usmjerio valorizaciju pa tako i kriterije muzejske (kulturne) apropijacije konkretnih fizičkih objekata“³.

Virtualni muzej karlovačke industrije organiziran je u četiri sadržajne cjeline: *Katalog, Dokumenta, Aktivnosti i Leksikon*. Katalog mehanizmima pretraživanja predstavlja predmete (industrijske) baštine, a audiovizualna dokumentacija, koja uključuje i planove i nacrte, predstavljena je u dijelu nazvanom *Dokumenta* i naslanja se na fondove sekundarne dokumentacije. Dokumentiranje istraživačkog procesa te bilježenje znanja povezanih s industrijskom baštinom omogućeni su stvaranjem leksikona osoba, korporacijskih tijela (tvornica, radionica,

udruženja i sl.) te drugih entiteta i pojma-va, što se u konačnici bilježi u normativnim zapisima – tezaurusima i popisima osoba i korporacijskih tijela. U okviru aktivnosti bilježi se niz događanja poput izložbi, predavanja, predstavljanja dona-cija i sl. kojima se dokumentira rad virtu-alnog muzeja u zajednici.

Pet godina nakon pokretanja *Virtualnog muzeja karlovačke baštine* (2014.) ukrat-ko se osvrćemo na dva primjera recep-cije modela rada. Riječ je o dvije javne

prezentacije koje je održao kustos Igor Čulig: virtualni muzej predstavljen je 3. svibnja 2019. u Zagrebu, u prostorijama tzv. Baze, u sklopu projekta *Muzej su-sjedstva Trešnjevka – izgradnja odozdo*, a potom 10. listopada u Ivanić-Gradu u prostoru Pučkoga otvorenog učilišta u okviru programa *Industrijska baština Hrvatske i Europe – kulturni susreti / Dani EU baštine u Ivanić-Gradu*. Zani-mljivo je da je riječ o aktivnostima koje se ne zaustavljaju na virtualnoj (inter-

Slika 1. Naslovica Virtualnog muzeja karlovačke industrije

netskoj) prezentaciji, već teže i razvoju konvencionalne muzejske prakse, kao što su kulturna upotreba (post)industrijskih prostora, stvaranje zbirki i dokumentacijskih fondova.

U oba slučaja karlovački virtualni muzej prepoznat je kao ogledni primjer projekta koji polazi upravo od kustoske prakse. Naime, ovdje je posebno istaknut proces katalogizacije baštine kao poticaj za osmišljavanje istraživačkih i akvizicijskih aktivnosti, interpretacijskih intervencija u fizičko okružje te razvoj novih izložbenih strategija i stručnih narativa o baštini prilagođenih različitim korisnicima. Osim toga, isti taj virtualni muzej prepoznat je kao prostor suradnje gradskih ustanova i civilnih udruga, kao što su to i zagrebački (trešnjevački) BLOK te ivanićgradski Prijatelji baštine, organizatori spomenutih događanja na koje je bio pozvan i Gradski muzej Karlovac.

GOVORI KARLOVAČKOG PODRUČJA – JEDINSTVENI PRIMJER HRVATSKE JEZIČNE BAŠTINE

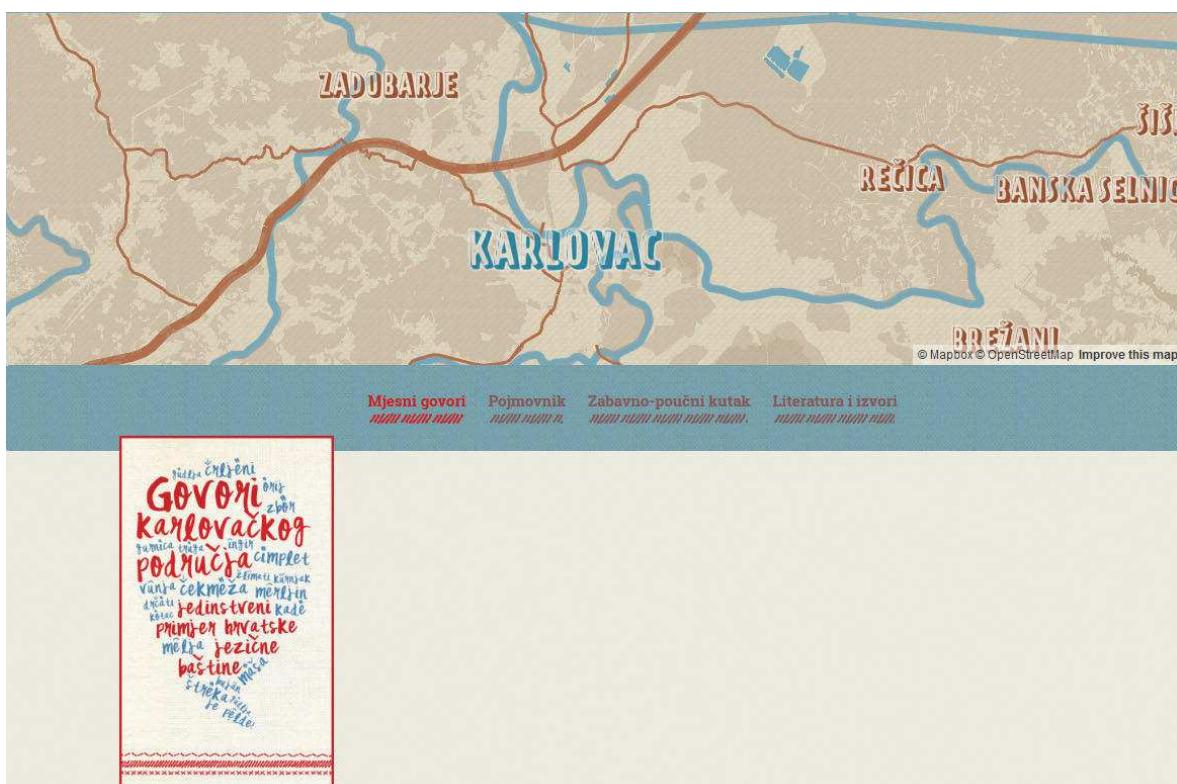
Tijekom 2015. godine Gradski muzej Karlovac započeo je ostvarenje projekta *Govori karlovačkog područja – jedinstveni primjer hrvatske jezične baštine*. Osnovni je zadatak projekta istraživanje karlovačkih govora kao posebnog primjera susreta svih triju narječja hrvatskog jezika u cilju da se istraži, zabilježi, sačuva i popularizira taj oblik karlovačke nematerijalne baštine. Poticaj tomu bio je i *Strateški plan Gradskog muzeja Karlovac 2015. – 2018.*, u kojemu se kao osobito važna aktivnost navodi upravo očuvanje i predstavljanje nematerijalne baštine radi stvaranja i razvijanja novih

zbirki dokumenata nematerijalne kulture karlovačkog kraja.⁴

Mrežna stranica projekta (<http://kagovori.gmk.hr/>) predstavljena je na 22. seminaru *Arhivi, knjižnice, muzeji* 2018. godine. Na samoj naslovnici mrežne stranice dostupna je interaktivna karta na kojoj korisnici mogu odabratи pojedina mjesta s karlovačkog područja. Mjesta su predstavljena kratkim tekstom i nizom fotografija, a značajke mjesnih govora mogu se upoznati iz stručnih prikaza te zvučnih snimki kazivača. Pružen je i zabavno-poučni kutak koji nudi niz probranih povezanih sadržaja: „U škrinjici nematerijalnoga blaga karlovačkoga kraja terenskim dijalektološkim istraživanjem pronađeno je mnogo toga – usmene predaje, crtice iz povijesti, leksičke zanimljivosti, lokalne anegdote, opisi običaja i tradicionalnih igara, kletve, šale, rugalice...“⁵ Na istoj je stranici upućen i poziv javnosti na sudjelovanje: „Ovim putem pozivamo Vas da škrinjicu odškrinemo još više i pokažemo što se u njoj još skriva – javite nam se putem elektroničke pošte (gradski-muzej@ka.t-com.hr) i podijelite s nama i s ostalim ljubiteljima karlovačkog duha usmene predaje svojih djedova i baka, priče i legende, a ako pritom znate i kako se u vašem selu ‘sprda’ s onima iz susjednog sela... učenje uz zabavu je zajamčeno!“⁶

GRADSKI MUZEJ KARLOVAC ONLINE – ISTRAŽITE ZBIRKE MUZEJA!

Opsežnija digitalizacija muzejske građe Gradskog muzeja Karlovac intenzivirala se 2017. godine digitalizacijom Zbirke dokumentarne građe Povijesnog odjela uz financijsku potporu Ministar-

Banska Selnica

Selo Baska Selnica nalazi se na desnoj obali Kupe, 20 km istočno od Karlovca. U najstarijim povijesnim dokumentima spominje se toponim Selnica. Prema ispravi na koju se u svojim arhivskim istraživanjima oslanja Lopašić (*Oko Kupe i Korane*, 1895: 280), a koja datira u 1512. g., Selnica je, zajedno s ostalim susjednim selima, bila dijelom vlastelinstva Steničnjak. Nakon turskih pustošenja, krajem 17. stoljeća vlastelinstvo Steničnjak pripalo je Draškovićima. Pri popisu sela koja su sačinjavala Draškovićevo imanje spominju se sada dvije Selnice: Donja i Gornja. Nevelikim prostorom između ovih dvaju sela prostirala se granica dviju krajina: karlovačke i banske. U sastavu Karlovačke krajine nalazila se i Slunjska pukovnija kojoj je pripala Gornja Selnica, odnosno današnja Slunjska Selnica. Baska krajina obuhvatila je teritorij od Donje Selnice, današnje Banske, prema turskoj granici na Uni (Mile Mrkalj 1980: 18). Obje Selnice naselili su Vlasi katoličke vjerospovijesti (Lopašić 1895.).

U Baskoj Selnici ispitanja je izvorna govorica Jane Jelkovac, rođ. 1928. U razgovoru je sudjelovala i Ljiljana Mance, rođ. 1965., također govorica selničkoga idioma. Istraživanjem su potvrđene one jezične osobine koje su u literaturi identificirane kao primarno štokavska obilježja, ali i one koje su svojstvene govorima svih triju hrvatskih narječja.

Slika 2. Predstavljanje govora pojedinog mesta na stranicama projekta Govori karlovačkog područja

stva kulture Republike Hrvatske i Grada Karlovca. Zbirka dokumentarne građe zaštićena je od 13. siječnja 2016. godine kao kulturno dobro Republike Hrvatske. Sadržava više od 2800 jedinica građe i obuhvaća razdoblje od 18. stoljeća do 1990. godine. Digitalizacija je započela s fondom Prvoga hrvatskog pjevačkog društva *Zora* koji obuhvaća najveći dio Zbirke, odnosno 2636 jedinica raznovrsne građe: zapisnike Društva, sitni tisak, plakate, korespondenciju Društva s drugim društvima, istaknutim glazbenicima i uglednicima u širokome vremenskom rasponu od 1861. do 1945. godine. Program se nastavio i sljedećih godina kada su digitalizirane rukopisne i tiskane knjige, novine te pojedinačni dokumenti. Planira se da 2020. godine cijelokupna Zbirka dokumentarne građe bude digitalizirana. Uz novine i pojedinačne dokumente tijekom 2019. godine digitalizirana je i Zbirka razglednica i čestitki Povijesnog odjela, koja je također od 2016. godine zaštićena kao kulturno dobro Republike Hrvatske, a obuhvaća više od 1400 razglednica i znatno manje čestitki od druge polovice 19. st. do osamdesetih godina 20. stoljeća.

Ovaj program digitalizacije muzejske građe doprinosi razvoju muzejsko-informacijske djelatnosti i povezivanju zajednice arhiva, knjižnica i muzeja stvaranjem novih sadržaja, a čvrsto uporište ima u muzejskom poslanju kao i strateškim (općim i posebnim) ciljevima Gradskog muzeja Karlovac koji se odnose na:

1. poticanje kvalitetnijeg funkcioniranja Muzeja u smislu očuvanja, zaštite, istraživanja i promidžbe muzejske baštine kao i ostvarivanja društvene uloge Muzeja (povećanje razine obrade, zaštite i prezentacije muzej-

ske građe; prepoznavanje potreba zajednice; stvaranje dobre slike Muzeja u javnosti)

2. veću dostupnost kulturne baštine u digitalnom okružju (uvodenje novih oblika komunikacije i novih medija u predstavljanju muzejske građe).

Cilj digitalizacije bio je, prije svega, zaštita, ali i istodobna dostupnost muzejske građe većem broju korisnika. Stoga se javila potreba stvaranja platforme na kojoj bi digitalizirana građa bila dostupna.

Navedena građa digitalizirana je u tvrtkama ArhivPro i Inkunabula, a stvaranje javne platforme povjereno je tvrtki Link2 koja je načinila mrežni katalog na kojem je digitalizirana građa dostupna, a knjige i dokumenti mogu se listati i čitati u visokoj razlučivosti. Trenutačno je na mrežnom katalogu samo iz Zbirke dokumentarne građe dostupno 2648 jedinica s 12 739 digitaliziranih listova. Mrežnom katalogu pod nazivom *Gradski muzej Karlovac online* može se pristupiti na adresi www.online-zbirke.gmk.hr i poveznicom s naslovnicu mrežne stranice Gradskog muzeja Karlovac – www.gmk.hr (*Istražite zbirke Muzeja!*).

MUZEJSKI BLOG KAO PLATFORMA ZA DIGITALNO PRIPOVIJEDANJE

Kada govorimo o stvaranju narativa te digitalnom priповједању (engl. *digital storytelling*), ove je godine (2019.) pokrenut muzejski blog kao pokušaj da se nanovo artikulira nešto od dosadašnje muzejske prakse kojoj virtualno okružje pruža nove potencijale. U prvom je redu to nova forma „predmeta trenutka“, kratkog priloga o odabranim muzejskim predmetima u tekstnom formatu i vi-

 GRADSKI MUZEJ KARLOVAC ONLINE

NASLOVNICA PROJEKTI ZBIRKE KONTAKT

PREDMETI TRENUTKA

replika
ZNAK PHPD "ZORA"
1870. g.

[viđaj](#)

Karel Vlakšář
PORTRET ŽOFE PETROVIĆ
(ROD. DASOVIC)
1856. g.

[viđaj](#)

SVADBENI VIJENAC IZ
DRAGANIĆA
1900. g.

[viđaj](#)

PFPH "ZORA"
ZORA - CONCERTS
EXTRAORDINAIRES
1935. g.

[viđaj](#)

PROJEKTI

FOND PRVO Hrvatskog pjevačkog društva "ZORA"

Fond je do zbirke dokumentiranje grada i obuhvaća 2630 jedinica građe, zapisi o društva, sastanki, plakate, korespondenciju društva s drugim društvima, izložbenim gledalištem i uglednim muzičkim skupinama iz 1891.-1945. godine.

[POGLEJ VISE](#)

VIRTUALNI MUZEJ KARLOVAČKE INDUSTRIJE

VMI je osnovan 2014. godine kako bi u virtualnoj svijetu prenudio posjetitelju ograničenju u posjećivanju i posjeti mjestu amfiteatra te dokumentirao proizvodne procese i proizvoda, kao i pozajmioći se od specifičnosti temeljnika u državnom gospodarstvu te na kulturo-historijsku kartu.

[POGLEJ VISE](#)

GOTOV KARLOVAČKOG PODRUČJA

Projekt oblikovanja karlovačkih gozda kroz specifične prijenos autora u trije nastojati kopraviti. Rekonstrukcija i iziskivanje unikatne prije dječje karlovačke gozde, narušene tijekom požarnih podataka, oblikovan je tako da sačuće autentične smršne gozde, opisne odnosno mještajne gozde, strukove konstantne, kozli provjere prije obnovljenog područja, popravnih.

[POGLEJ VISE](#)

ZBIRKA BRAĆE SELJAN

Zbirka braće Seljan u Karlovcu je posavremena umjetničko-kulturna radnja u vlasništvu posavremene, slobodne kulturovane Hercegovine. Braća Seljan, Gordanina je učešće u njegovoj prepoznajući ekskluzivne predstavke u brači Seljan, ali i grade iz etnografske i drugih vlasničkih radnji.

[POGLEJ VISE](#)

ODJELI GRADSKOG MUZEJA KARLOVAC

- ✖ PRIRODOSLOVNI ODJEL
- ✖ ARHEOLOŠKI ODJEL
- ✖ KULTURNO-POVIJESNI ODJEL
- ✖ POVIJESNI ODJEL

ZBIRKA DOKUMENTARNE
GRAĐE

Uprava hrvatske pravosudne
četvrtine diktature karlovačke

ZBIRKA FOTOGRAFIJA,
FOTOGRAFSKE OPREME I
PRIRODA

Anton i Minka Preložegy

ZBIRKA ODGOVORIĆA,
MEDALJA I PLAKETA

Medalja dodjeljena posudi
brodu "Carađorđe"

ZBIRKA OGORA, ZASTAVA I
LENTE

Anton i Minka Preložegy

✖ ETNOGRAFSKI ODJEL

✖ ODJEL SAVREMENE POVIJESTI

✖ GALERIJSKI ODJEL

Slika 3. Naslovница mrežnog kataloga Gradskog muzeja Karlovac

deoformatu. Kada je prvi put započet na mrežnim stranicama Muzeja 2006. godine, *Predmet trenutka* ovisio je o suradnji s lokalnom televizijom i lokalnim tjednim novinama. Trinaest godina poslije Gradski muzej Karlovac može se potpuno samostalno predstaviti u medijskom

prostoru: videoprilog snimljen je uz pomoć unajmljenog pružatelja usluge, postavljen na YouTube te uključen u objavu na novostvorenome muzejskom blogu. Prvi prilog snimljen je o prvom biciklu na pedale u Hrvatskoj, tzv. kostotrescu, koji je karlovački veletrgovac Petar Luk-

BLOG GRADSKOG MUZEJA KARLOVAC

Kostotresac Petra Lukšića

① 18. ožujka 2019., autor: Igor Čulig

Zbirka industrijske baštine sadrži i neka prometna sredstva, a jedno od njih je najstarije i najzanimljivije sačuvano vozilo koje je prometovalo karlovačkim ulicama. Izloženo je na stalnom postavu, a riječ je o najstarijem biciklu na pedale u Hrvatskoj. Čini se da je još u voznom stanju, premda to već dugo nitko nije provjeravao. Kao što [...]

[Pročitaj više](#)

Doajen hrvatskog slikarstva darovao sliku

① 15. ožujka 2019., autor: Antonija Škrtić

Šime Perić jedan je od najuglednijih i najznačajnijih hrvatskih slikara, a ove je godine Gradskom muzeju Karlovac za Zbirku modernog i suvremenog slikarstva darovao svoje djelo Nemir nastalo 1971. godine. Darovanje je potaknuto i ostvareno posredovanjem slikarice Anabel Zanze [...]

[Pročitaj više](#)

Ulična oznaka tiskarske radnje M. Fogine

① 10. ožujka 2019., autor: Igor Čulig

Metalna oznaka tiskarske radnje Marije Fogine novina je u Zbirci arhitektonskih elemenata i ulične opreme. Ova je zbirka najože povezana s urbanističkim procesima u Karlovcu: većinom se sastoji od dislocirane grade i fasadnih oznaka koje u Muzej dolaze prilikom preuređivanja ili rušenja pojedinih građevina. Kao izlošci, ovi predmeti imaju velik potencijal za evociranje povijesnih urbanih [...]

[Pročitaj više](#)

Višnja Ercegović – umjetnine i dokumentacija

① 8. ožujka 2019., autor: Antonija Škrtić

Gradski muzej Karlovac je tijekom 2017. i 2018. godine nabavio umjetnine, raznovrsnu dokumentaciju i obiteljske fotografije akademске slikarice i keramičarke Višnje Ercegović (Zagreb, 18. studenoga 1922. – Karlovac, 25. travnja 2016.). Predmeti će nakon stručne muzejske obrade te konzervatorsko-restauratorskih postupaka biti predstavljeni na muješko-galerijskoj izložbi posvećenoj [...]

[Pročitaj više](#)

Podijelite objavu:

Pretraži ...

Pretraži

Arhiva

- lipanj 2019
- svibanj 2019
- travanj 2019
- ožujak 2019

Nove objave

- Danji leptiri entomološke zbirke GMK-a
- Gustav Modrušan
- Jakov Šašel, "Bilder aus dem Oriente aufgenommen während einer Reise nach Aegypten, Nubien, Sudan in den Jahren 1853. und 1854."

Kategorije

- Glasno i jasno
- Predmet trenutka

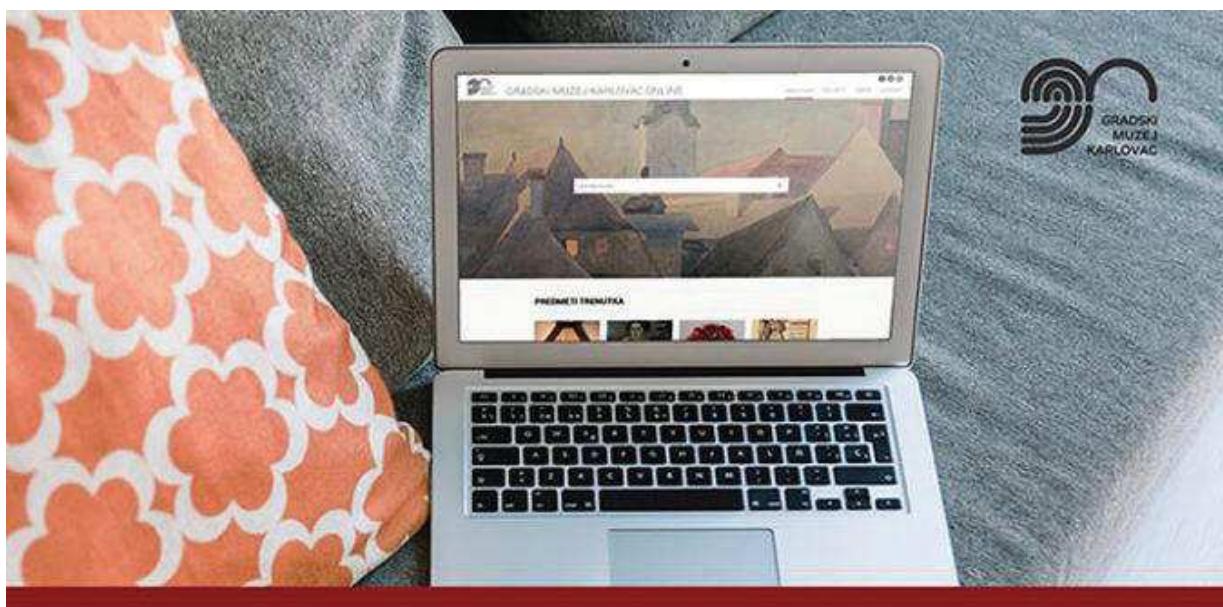
Kalendar objava

ožujak 2019

P	U	S	Č	P	S	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

[tra »](#)

Slika 4. Blog Gradskog muzeja Karlovac

U ŠLAPAMA U MUZEJ! ISTRAŽITE ZBIRKE GRADSKOG MUZEJA KARLOVAC IZ SVOJEG NASLONJAČA!

U muzej si pošao,
dobro nam došao.

Al' sunce prži,
hlada se drži,
Budi kod kuće,
ako je vruće.

Onda vjetar puše i kiša pada,
niš' ti se ne da, kuda bi sada?

Vrijeme te muči,
ima tome lijeka,
računalo uključi,
muzej te i online čeka.

Slika 5. Primjer predstavljanja mrežnog kataloga na društvenim mrežama

šić nabavio na *Svjetskoj izložbi* u Parizu 1867. godine, a njegov ga je sin poklonio novoosnovanomu gradskom muzeju. Nije slučajno što se i taj predmet može indeksirati kao industrijsku baštinu.

Ostatak muzejskog bloga također se oslanja na već postojeće muzejsko izdavaštvo: za početak je na blog stavljen i prilagođen novomu mediju sadržaj rubrike *Glasno i jasno* časopisa *Glas Gradskog muzeja Karlovac* (2018.), dakle članci o akvizicijama, restauracijama, dokumentiranju i istraživanjima. Digitalizirana građa na muzejskom blogu zahvaljujući poveznicama može se povezati s mrežnim katalogom Muzeja i tako pružiti korisniku mogućnost uvida u iscrpni opis pojedinog predmeta te nastavak istraživanja pregledavanjem i pretraživanjem kataloga.

UMJESTO ZAKLJUČKA

Sve su to iskustva koja treba uvažiti u predstojećoj reorganizaciji mrežnih stranica Gradskog muzeja Karlovac. Novi blog ujedno je i prijedlog odabira onih sadržaja koje bi bilo najvažnije u predstojećoj godini-dvije prevesti na engleski: vrlo je vjerojatno da bi se tako mogli osmislti partnerski projekti koji se temelje na zajedničkoj koncepciji, za razliku od (uz jednu iznimku) dosadašnje razmjene gotovih proizvoda.

Uvjerenje da se podatci o radnom vremenu i cijeni ulaznica mogu prepustiti Google prevoditelju, a da se upravo digitalnom pripovijedanju i prikazima muzejske građe treba osigurati kvalitetan prijevod, nije tek intuicija muzejskih djelatnika: i ovdje se možemo pozvati na dosadaš-

nje iskustvo vođenja *Virtualnog muzeja karlovačke industrije*. Naime, zamjetno je da ovi virtualni projekti pružaju velik broj potencijalnih partnerskih odnosa. U četiri godine javnog djelovanja *Virtualni muzej karlovačke industrije* potaknuo je upite i suradnju sa znanstvenim (Institut za povijest umjetnosti), obrazovnim (Katedra za geografiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu), izdavačkim (Leksikografski zavod *Miroslav Krleža*, *Hrvatska tehnička enciklopedija*) i kulturnim ustanovama (četiri različita muzeja iz Zagreba i Siska), kao i s većim brojem udruga iz Karlovca te po jednom udrugom iz Zagreba i Ivanić-Grada. U svakom od ovih slučajeva upravo je inovativan uvid u muzejsku građu bio poticaj na pitanja, razgovor, suradnju i ostalo.

BILJEŠKE

¹ Paul F. Marty, „Interactive Technologies“, u: *Museum Informatics: People, Information, and Technology in Museums*, ur. Paul F. Marty i Katherine Burton Jones (New York: Routledge, 2007), 131.

² Igor Čulig i Goran Zlodi, „Integracija i interoperabilnost informacija o kulturnoj (industrijskoj) baštini: zajedničko i različito na primjeru Virtualnog muzeja karlovačke industrije“, *Arhivi, knjižnice, muzeji* 19 (2016), 48.

³ Isto.

⁴ Hrvinka Božić i Marina Marinković, „Karlovacki govori kao riznica nematerijalnih dobara – mogućnosti i načini prezentacije u sklopu muzejske djelatnosti“, *Informatica Museologica* 48, br. 1/4 (2017): 173–176.

⁵ Govori karlovačkog područja, „Zabavno-poučni kutak“, <http://kagovori.gmk.hr/Zabavno-pou%C4%8Dni%20kutak/> (pristupljeno 20. studenoga 2019.).

⁶ Isto.

LITERATURA

Božić, Hrvojka i Marina Marinković. „Karlovački govori kao riznica nematerijalnih dobara – mogućnosti i načini prezentacije u sklopu muzejske djelatnosti“. *Informatica Museologica* 48, br. 1/4 (2017): 173–176.

Čulig, Igor i Goran Zlodi. „Integracija i interoperabilnost informacija o kulturnoj (industrijskoj) baštini: zajedničko i različito na primjeru Virtualnog muzeja karlovačke industrije“. *Arhivi, knjižnice, muzeji* 19 (2016): 47–57.

Govori karlovačkog područja. „Zabavno-poučni kutak“. <http://kagovori.gmk.hr/Zabavno-pou%C4%8Dni%20kutak/> (pristupljeno 20. studenoga 2019.).

Marty, Paul F. „Interactive Technologies“. U: *Museum Informatics: People, Information, and Technology in Museums*, ur. Paul F. Marty i Katherine Burton Jones, 131–135. New York: Routledge, 2007.

APPROACHES TO PRESENTING THE DIGITISED MATERIAL OF THE KARLOVAC CITY MUSEUM

This paper provides insights into several different but related approaches to presenting digitised material that the Karlovac City Museum is developing following contemporary and innovative museum practices. The first project is “The Virtual Museum of Karlovac Industry” (VMKI), which uses the form of a virtual museum to overcome the limitations of the physical museum, given the size and number of objects, and the inclusion of other holders’ material. VMKI enables the mapping, documentation and presentation of the phenomena of industrial heritage: movable and immovable cultural and industrial property, and even intangible heritage (knowledge, skills, processes, etc.). “The Karlovac area regional dialects – a unique example of Croatian linguistic heritage” is a study of Karlovac regional dialects as a specific example of the meeting of all three dialects of the Croatian language with the aim to explore, record, preserve and popularise this form of intangible heritage of Karlovac. The intangible heritage requires specific methods of fieldwork and documentation in various media, from text and photos to audio and video, so the project website provides access to recordings of narrators, expert speech descriptions and an entertaining-educational corner that offers a range of proverbs, chants, sayings and anecdotes. Karlovac City Museum Online is an online catalogue of museum departments and collections that ensures the publication and access to digitised material. The Karlovac City Museum Blog is a platform for digital storytelling related to the museum's structure and activity.